

*Spørgsmål nr. 14:*

Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra landinspektør Erik Lund, Silkeborg, vedrørende Skjern Å Projektet, jf. alm. del - bilag 72.

*Svar:*

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Erik Lund fremsendte sit projektforslag til Skov- og Naturstyrelsen i 1995 og havde lejlighed til at fremlægge det for den af det rådgivende udvalg nedsatte teknikergruppe, som havde deltagelse af amtet, de to kommuner, Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen. Hovedargumentet i Erik Lunds projektforslag var dengang at sikre tilbageholdelse af okker.

Teknikergruppen konkluderede, at Erik Lunds forventninger til tilbageholdelse af okker ikke var realistiske, og at hans projektforslag ikke ville sikre en effektiv tilbageholdelse. Teknikergruppen konkluderede også, at spørgsmålet om tilbageholdelse af okker ikke er centralt i relation til en forbedring af miljøtilstanden i Ringkøbing Fjord, og at Sydløsningen ville sikre en bedre tilbageholdelse af kvælstof og fosfor, som har større betydning.

I forbindelse med VVM-høringen har Erik Lund i marts 1998 på ny fremsendt sit projektforslag til Skov- og Naturstyrelsen. Erik Lund nævner nu, at det i 1995 foreslåede okkersedimenteringsanlæg i første fase af projektets udførelse kan udelades under indtryk af den faldende okkerforurening.

Erik Lunds projektforslag er vurderet på s. 34 - 41 i »Miljøvurdering af Skjern Å Naturprojektet – Vurdering af bidrag og kommentarer modtaget i forbindelse med den offentlige høring«, som den 16. april 1998 er fremsendt til udvalget. Der henvises til denne vurdering.

I forbindelse med det nu fremsendte materiale skal det bemærkes:

Udgangspunktet for Skjern Å Naturprojektet er i videst muligt omfang at genskabe de tidligere åløb inden for de rammer, der er udstukket i beretningen fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg fra maj 1996, bl.a. at der ikke må ske utilsigtede vandstandsændringer uden for projektområdet, og at der skal sikres græsningssarealer. Hertil kommer, at Skjern Å's fremtidige løb i den østlige del af projektområdet

nødvendigtvis må fastlægges ud fra de faktiske forhold i området, nemlig at engene ligger lavere end tidligere. Det er derfor ikke realistisk eller teknisk muligt at genskabe det gamle Skjern Å-leje til mindste detalje. Den optimale udformning af det nye løb er efter afvejning af en række hensyn fastlagt ud fra hydrauliske modelberegninger udført af Dansk Hydraulisk Institut. I forbindelse med Skjern Å Naturprojektet vil de gamle gydepladser blive genskabt i det omfang, det overhovedet er muligt. Skjern Å Naturprojektet indebærer også, at store dele af ådalen også i den østlige del af projektområdet vil blive oversvømmet ved store afstrømninger.

Ved Skjern Å Naturprojektet vil der blive genskabt en naturligt fungerende ådal, og Skjern Å skal, efter at den er lagt i det nye løb, have lov til at udvikle sig frit. I den vestlige del af projektområdet nedstrøms Hestholm vil der ske en aflejring af sediment. Dette er led i åens fremtidige dynamik. Der forventes ikke vedligeholdelse af åløbet fremover. Åen vil skifte løb set over længere tiderum, men kan ikke betegnes som »midlertidig«. Det nuværende kanallagte åsystem vest for Rute 11, som Erik Lund ønsker at opretholde, er derimod forbundet med væsentlige vedligeholdelsesomkostninger.

Det er ikke strømhastighedens absolutte størrelse, men i højere grad vandringsmønstret, der er afgørende for smoltens vandringshastighed. Derfor vil en nedsat strømhastighed i den yderste del af deltaet ikke få konsekvenser for udtrækket af smolt.

Geddebestanden fra søen i Hestholm vil ikke trække ud i deltaet i forbindelse med smoltens vandring. Erfaringer fra andre vandløbs- og søsystemer, hvor der sker vandring af smolt, viser således, at søernes geddebestand ikke trækker ud i vandløbene under smoltvandringen, selv om dette rent fysisk er muligt.

Vandstandsvariationer er karakteristiske for en naturligt fungerende ådal, og vade- og svømmefugle, der yngler i vådområder med varierende vandstand, er naturligt tilpassede til disse forhold. Hensyn til fuglelivet medfører derfor ikke et behov for at regulere vandstanden i området.

Erik Lunds projektforslag for området vest for Rute 11 lever ikke op til målsætningen om genskabelse af et snoet åløb, idet Skjern Å fortsat vil løbe i en kanal. Der vil derfor ikke blive genskabt en naturligt fungerende ådal med mulighed for naturlige vandstandsvariationer. Vand-